

„Yeti, nie tylko zbrodnie są u nas możliwe” – W. Szymborska, *Z nie odbytej wyprawy w Himalaje*.

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

1. zna sylwetkę Wisławy Szymborskiej,
2. zna nazwiska polskich himalaistów.

b) Umiejętności

Uczeń potrafi:

1. wypowiedzieć się na temat sytuacji poezji w Polsce w latach 50.,
2. odczytać metaforyczny sens wiersza W. Szymborskiej.

2. Metoda i forma pracy

Metoda podawcza, dyskusja, praca samodzielna ucznia.

3. Środki dydaktyczne

Tekst liryczny (W. Szymborska, *Z nie odbytej wyprawy w Himalaje*), karty pracy ucznia, zdjęcia przedstawiające Himalaje.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

1. Wprowadzenie w temat lekcji. Pokazanie zdjęć przedstawiających Himalaje. Podaje krótkiej informacji na temat tych gór (dzielią Indie od Azji Środkowej i Chin, najwyższy szczyt to Mont Everest – 8850 m n.p.m. Topniejące w górach śniegi dają początek rzecz Ganges. Góry i rzeka uznawana są za święte).
2. Zaprezentowanie sylwetek znanych polskich himalaistów (Wanda Rutkiewicz 1943 – 1992, jako trzecia kobieta na świecie i pierwsza Europejka stanęła na Mont Everest, najwyższym szczycie Ziemi. Jerzy Kukuczko – 1984 – 1989, jako drugi człowiek na Ziemi zdobył Wielką Koronę Świata – wszystkie 14 szczytów o wysokości ponad 8 tysięcy m. n.p.m.).

b) Faza realizacyjna

1. Podanie krótkiej informacji na temat twórczości W. Szymborskiej (urodziła się w 1923 r., w 1996 otrzymała literacką Nagrodę Nobla. Cechy poezji: dociekanie sensu ludzkiego istnienia, precyzja słowa, przypatrywanie się światu, demaskowanie ludzkich przywar).
2. Uczniowie szukają w słowniku wyrazów obcych znaczenia wyrazu „Yeti” i zapisują na tablicy.

3. Odczytanie wiersza W. Szymborskiej, *Z nie odbytej wyprawy w Himalaje*.
4. Krótka charakterystyka czasu, w którym powstał ten wiersz (lata 50. w Polsce to czas cenzury, braku wolności słowa, trudności z wyjazdami za granicę, zastraszania).
5. Analiza i interpretacja wiersza:
  - Kim jest postać mówiąca w wierszu? (Czasowniki w 1 os. l. pojedynczej wskazują, że podmiotem wiersza może być autorka. Ale wypowiada się ona w imieniu większej zbiorowości: „Szekspira mamy”, „na skrzypcach gramy”, może nawet całej ludzkości)
  - Gdzie znajduje się podmiot liryczny? Czy znajduje się w górach? (Tytuł sugeruje, że wyprawa w Himalaje jest w sferze pragnień, nie odbyła się. Podmiot liryczny znajduje się „niżej”. A to „niżej” to zwykły świat zwykłych ludzi.)
  - W jaki sposób zwraca się do Yeti? Po co z nim rozmawia? Czy to jest monolog czy dialog? (Zwraca się do Yeti za pomocą apostrof, wezwań, wołania. Traktuje go jak przybysza z obcej planety, któremu można wszystko opowiedzieć, o tym jak żyje się zwykłemu człowiekowi. Yeti nie odpowiada, dlatego wiersz ma charakter monologu.)
6. Uczniowie uzupełniają kartę pracy. ([Załącznik nr 1](#))

c) Faza podsumowująca

Rozmowa na temat: „Kim jest Yeti z wiersza Szymborskiej? Kogo może symbolizować?”, „Skąd i dlaczego uciekł?”.

5. Bibliografia

Markowski A., Pawelec R., *Wielki słownik wyrazów obcych i trudnych*, Cykada, Warszawa 2001.

Szymborka w., *Z nie odbytej wyprawy w Himalaje*, [w:] T. Garsztka, Z. Grabowska, G. Olszewska, *Z XX i XXI wieku*, podręcznik do I klasy gimnazjum, Znak, Kraków 1999, s. 169.

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia

([Załącznik nr 1](#))

ŚWIAT YETI	ŚWIAT LUDZI
------------	-------------

--	--

b) Zadanie domowe

Sporządź listę argumentów, których użyłbyś przekonując Yeti do powrotu.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak